

I. ĐỌC - HIỂU (3,0 điểm):

Đọc đoạn trích và các trả lời câu hỏi:

“Nhà” chỉ là một từ ngắn ngủi, nó không đồng nghĩa với sự bình yên, nhưng chúng ta vẫn luôn khao khát rằng nó gắn với sự bình yên. Và khi nào “nhà” trái nghĩa với bình yên thì đó là khởi đầu của sự bất hạnh.

Tôi tin rằng, mái nhà nào cũng từng có lúc đồng nghĩa với niềm vui và cả sự bình yên. Nhưng bạn của tôi ơi, sự bình yên của nhà không phải là điều có sẵn. “Nhà” là phần cứng, còn sự bình yên, hạnh phúc, niềm vui là phần mềm. Gia đình là phần cứng, còn tình yêu và sự thấu hiểu là phần mềm.

Vậy cho nên, sự bình yên là thứ phải được thiết lập, và vì thế, có thể tái thiết lập. Nếu ta là một phần của “nhà”, dù chỉ là một phần nhỏ, nếu ta thật mong muốn mái nhà thân yêu của ta có được sự bình yên, hay lại có nó một lần nữa, thì ta phải tham gia vào quá trình thiết lập đó. Bằng một nụ cười xoa dịu, bằng một câu nói vị tha, bằng sự thương yêu nhẫn nhịn, bằng trái tim sẵn sàng sẻ chia, bằng một cái nắm tay thấu hiểu, hay có thể bằng một giọt nước mắt. Dù thế nào cũng không phải bằng sự buông xuôi. Để kéo những trái tim về gần với nhau. Để biến “nhà” thành một nơi ta phải luyến tiếc khi rời xa và luôn mong mỏi quay về.

Bạn của tôi ơi, tôi còn nhớ khi chúng ta còn nhỏ, cùng ngồi chung một chiếc ghế mây dưới tán mận trong vườn nhà, mẹ của bạn đã hát cho chúng ta nghe câu này; “Ai qua là bao chốn xa, thấy đâu vui cho bằng mái nhà”

(trích *Ai qua là bao chốn xa...*, Nếu biết trăm năm là hữu hạn – Phạm Lữ Ân)

Câu 1 (0,5 điểm): Xác định phương thức biểu đạt chính của đoạn trích.

Câu 2 (1,0 điểm): Theo tác giả đoạn trích, ta phải tham gia vào quá trình thiết lập sự bình yên cho “nhà” bằng những điều gì?

Câu 3 (1,0 điểm): Xác định một biện pháp tu từ có trong đoạn sau và nêu tác dụng: “Bằng một nụ cười xoa dịu, bằng một câu nói vị tha, bằng sự thương yêu nhẫn nhịn, bằng trái tim sẵn sàng sẻ chia, bằng một cái nắm tay thấu hiểu, hay có thể bằng một giọt nước mắt.”

Câu 4 (0,5 điểm): Từ nội dung của đoạn trích, anh/chị hãy rút ra thông điệp có ý nghĩa.

II. LÀM VĂN (7 điểm)

Câu 1 (2,0 điểm): Từ nội dung đoạn trích ở phần Đọc hiểu, hãy viết một đoạn văn (khoảng 200 chữ) trình bày suy nghĩ của anh/chị về vai trò của gia đình đối với mỗi con người.

Câu 2 (5 điểm): Phân tích khổ thơ sau trong bài thơ *Vội vàng* của Xuân Diệu:

“Của ong bướm này đây tuần tháng mật;

Này đây hoa của đồng nội xanh rì;

Này đây lá của cành tơ phơ phất;

Của yến anh này đây khúc tình si;

Và này đây ánh sáng chớp hàng mi,

Mỗi buổi sớm, thần Vui hằng gõ cửa;

Tháng giêng ngon như một cặp môi gần;

Tôi sung sướng. Nhưng vội vàng một nửa

Tôi không chờ nắng hạ mới hoài xuân.”

(Trích *Vội vàng* của Xuân Diệu, SGK Ngữ văn 11 tập 2, NXB Giáo dục Việt Nam)

---HẾT---

Họ và tên thí sinh: Số báo danh:

Thí sinh không sử dụng tài liệu. Giám thị coi thi không giải thích gì thêm.

MÃ ĐỀ: 112

I. ĐỌC – HIỂU (3,0 điểm):

Đọc đoạn trích và các trả lời câu hỏi:

“Giống như mỗi ngày đều có thể nhìn thấy mặt trời, vào những ngày trời quang nắng đẹp, bạn cảm thấy ấm áp và dễ chịu, nó như một thứ đương nhiên nên có, hưởng thụ sự tốt đẹp nó mang lại đã trở thành thói quen của bạn. Nhưng nếu một ngày, có người nói với bạn mặt trời sẽ không mọc nữa, bạn cảm thấy thế nào? Có lẽ phần lớn mọi người đều cảm thấy sợ hãi và luống cuống.

Bố mẹ cũng giống như mặt trời, luôn lặng lẽ ở sau lưng, cho bạn chỗ dựa và sự ấm áp, nhưng nếu một ngày bố mẹ không còn ở đây nữa, cảm giác an toàn quen thuộc cũng lập tức biến mất, bấy giờ muốn tìm lại, sợ rằng đã quá muộn.

Vậy nên đừng tìm lí do, dù bận rộn đến mấy, mệt mỏi thế nào, hãy dành cho bố mẹ chúng ta một cái ôm, hỏi han đôi câu, đấy chẳng phải chuyện khó khăn. Chỉ là chúng ta có nghĩ đến điều này hay không mà thôi.”

(Trích *Có một ngày, bố mẹ sẽ già đi* - Nhiều tác giả, Losedow dịch, NXB Thế giới)

Câu 1 (0,5 điểm): Xác định phương thức biểu đạt chính của đoạn trích.

Câu 2 (1,0 điểm): Theo tác giả đoạn trích, “nếu mỗi ngày đều có thể nhìn thấy mặt trời” bạn cảm thấy thế nào? và nếu “có người nói với bạn mặt trời sẽ không mọc nữa bạn cảm thấy thế nào?”

Câu 3 (1,0 điểm): Xác định và chỉ ra tác dụng của một biện pháp tu từ có trong câu “Bố mẹ cũng giống như mặt trời, luôn lặng lẽ ở sau lưng, cho bạn chỗ dựa và sự ấm áp, nhưng nếu một ngày bố mẹ không còn ở đây nữa, cảm giác an toàn quen thuộc cũng lập tức biến mất, bấy giờ muốn tìm lại, sợ rằng đã quá muộn.”

Câu 4 (0,5 điểm): Từ nội dung của đoạn trích, anh/chị hãy rút ra thông điệp có ý nghĩa với bản thân.

II. LÀM VĂN (7 điểm)

Câu 1 (2,0 điểm): Từ nội dung đoạn trích ở phần Đọc hiểu, anh/chị hãy viết một đoạn văn (khoảng 200 chữ) trình bày suy nghĩ về trách nhiệm của bản thân đối với gia đình.

Câu 2 (5 điểm): Phân tích khổ thơ sau trong bài thơ *Vội vàng* của Xuân Diệu:

“Của ong bướm này đây tuần tháng mật;	Mỗi buổi sớm, thần Vui hằng gõ cửa;
Này đây hoa của đồng nội xanh rì;	Tháng giêng ngon như một cặp môi gần;
Này đây lá của cành tơ phơ phất;	Tôi sung sướng. Nhưng vội vàng một nửa
Của yến anh này đây khúc tình si;	Tôi không chờ nắng hạ mới hoài xuân.”
Và này đây ánh sáng chớp hàng mi,	

(Trích *Vội vàng* của Xuân Diệu, SGK Ngữ văn 11 tập 2, NXB Giáo dục Việt Nam)

---HẾT---

Họ và tên thí sinh: **Số báo danh:** **Thí sinh không sử dụng tài liệu. Giám thị coi thi không giải thích gì thêm.**

MÃ ĐỀ: 113 (HS HÒA NHẬP)

I. ĐỌC – HIỂU (6,0 điểm):

Đọc đoạn trích và các trả lời câu hỏi:

“Giống như mỗi ngày đều có thể nhìn thấy mặt trời, vào những ngày trời quang nắng đẹp, bạn cảm thấy ấm áp và dễ chịu, nó như một thứ đương nhiên nên có, hưởng thụ sự tốt đẹp nó mang lại đã trở thành thói quen của bạn. Nhưng nếu một ngày, có người nói với bạn mặt trời sẽ không mọc nữa, bạn cảm thấy thế nào? Có lẽ phần lớn mọi người đều cảm thấy sợ hãi và luống cuống.

Bố mẹ cũng giống như mặt trời, luôn lặng lẽ ở sau lưng, cho bạn chỗ dựa và sự ấm áp, nhưng nếu một ngày bố mẹ không còn ở đây nữa, cảm giác an toàn quen thuộc cũng lập tức biến mất, bấy giờ muốn tìm lại, sợ rằng đã quá muộn.

Vậy nên đừng tìm lí do, dù bận rộn đến mấy, mệt mỏi thế nào, hãy dành cho bố mẹ chúng ta một cái ôm, hỏi han đôi câu, đấy chẳng phải chuyện khó khăn. Chỉ là chúng ta có nghĩ đến điều này hay không mà thôi.”

(Trích *Có một ngày, bố mẹ sẽ già đi* - Nhiều tác giả, Losedow dịch, NXB Thế giới)

Câu 1 (1,0 điểm): Xác định phương thức biểu đạt chính của đoạn trích.

Câu 2 (2,0 điểm): Theo tác giả đoạn trích, “nếu mỗi ngày đều có thể nhìn thấy mặt trời” bạn cảm thấy thế nào? và nếu “có người nói với bạn mặt trời sẽ không mọc nữa bạn cảm thấy thế nào?”

Câu 3 (1,0 điểm): Xác định và chỉ ra tác dụng của một biện pháp tu từ có trong câu “Bố mẹ cũng giống như mặt trời, luôn lặng lẽ ở sau lưng, cho bạn chỗ dựa và sự ấm áp, nhưng nếu một ngày bố mẹ không còn ở đây nữa, cảm giác an toàn quen thuộc cũng lập tức biến mất, bấy giờ muốn tìm lại, sợ rằng đã quá muộn.”

Câu 4 (2,0 điểm): Từ nội dung của đoạn trích, anh/chị hãy rút ra thông điệp có ý nghĩa với bản thân.

II. LÀM VĂN (4,0 điểm)

Câu 1 (2,0 điểm): Từ nội dung đoạn trích ở phần Đọc hiểu, anh/chị hãy viết một đoạn văn (khoảng 200 chữ) trình bày suy nghĩ về trách nhiệm của bản thân đối với gia đình.

Câu 2 (5 điểm): Phân tích khổ thơ sau trong bài thơ *Vội vàng* của Xuân Diệu:

“Của ong bướm này đây tuần tháng mật;	Mỗi buổi sớm, thần Vui hằng gõ cửa;
Này đây hoa của đồng nội xanh rì;	Tháng giêng ngon như một cặp môi gần;
Này đây lá của cành tơ phơ phất;	Tôi sung sướng. Nhưng vội vàng một nửa
Của yến anh này đây khúc tình si;	Tôi không chờ nắng hạ mới hoài xuân.”
Và này đây ánh sáng chớp hàng mi,	

(Trích *Vội vàng* của Xuân Diệu, SGK Ngữ văn 11 tập 2, NXB Giáo dục Việt Nam)

---HẾT---

Họ và tên thí sinh: **Số báo danh:**

Thí sinh không sử dụng tài liệu. Giám thị coi thi không giải thích gì thêm.

ĐÁP ÁN KIỂM TRA GIỮA HỌC KÌ II – MÔN NGỮ VĂN 11
NĂM HỌC 2022 - 2023
Thời gian làm bài: 90 phút

HƯỚNG DẪN CHẤM MÔN NGỮ VĂN LỚP 11

I. Hướng dẫn chung

- Giám khảo cần nắm vững các yêu cầu của hướng dẫn chấm để đánh giá tổng quát bài làm của thí sinh, tránh cách chấm đếm ý cho điểm.
- Do đặc trưng bộ môn Ngữ văn nên Giám khảo cần chủ động, linh hoạt trong việc vận dụng đáp án và thang điểm, khuyến khích các bài viết có cảm xúc, có sáng tạo, mang dấu ấn cá nhân.

II. Đáp án và thang điểm
MÃ ĐỀ 111

	Yêu cầu cần đạt	Điểm
ĐỌC HIỂU	1. PTBĐ chính: Nghị luận	0,5
	2. ta phải tham gia vào quá trình thiết lập sự bình yên cho “nhà” bằng: <i>Bằng một nụ cười xoa dịu, bằng một câu nói vị tha, bằng sự thương yêu nhận nhận, bằng trái tim sẵn sàng sẻ chia, bằng một cái nắm tay thấu hiểu, hay có thể bằng một giọt nước mắt.</i>	1,0
	3. Xác định 01 biện pháp tu từ và nêu tác dụng: - Liệt kê: “ <i>Một nụ cười xoa dịu, một câu nói vị tha, sự thương yêu nhận nhận, trái tim sẵn sàng sẻ chia, một cái nắm tay thấu hiểu, hay có thể bằng một giọt nước mắt</i> ” - Phép điệp/ điệp: “ <i>bằng</i> ” * Tác dụng: Tạo nhịp điệu, làm cho đoạn văn sinh động, biểu cảm, hấp dẫn. Diễn tả đầy đủ, nhấn mạnh những điều có thể làm để thiết lập sự bình yên cho “nhà”	1,0
	4. HS rút ra những thông điệp có ý nghĩa về vai trò của gia đình đối với mỗi con người.	0,5
NLXH	Viết đoạn văn khoảng 20 dòng <i>a) Đảm bảo yêu cầu về hình thức đoạn văn</i> Hs có thể trình bày đoạn văn theo cách diễn dịch, quy nạp, tổng – phân - hợp, móc xích hoặc song hành.	0,25
	<i>b) Xác định đúng vấn đề nghị luận: vai trò của gia đình đối với mỗi con người</i>	0,25
	<i>c) Triển khai vấn đề nghị luận:</i> HS có thể lựa chọn các thao tác lập luận phù hợp để triển khai vấn đề nghị luận theo nhiều cách nhưng phải làm rõ quan điểm cá nhân về: <i>vai trò của gia đình đối với mỗi con người</i>	

	+ Gợi ý Phân tích về vai trò của gia đình: • Là chỗ dựa vật chất và tinh thần vững chắc của mọi thành viên • Là nơi con cái tìm kiếm sự an ủi, chở che từ người lớn • Mang đến sự ấm áp và niềm vui đồng thời xoa dịu những nỗi đau • Là cái nôi giáo dục nên nhân phẩm và tính cách mỗi người. + Liên hệ bản thân, rút ra bài học d) Sáng tạo, dùng từ đặt câu, chính tả.	1,0 0,25
NLVH	Cảm nhận chín câu thơ đầu bài thơ Vội vàng của Xuân Diệu.	5,0
	a. Xác định đúng vấn đề cần nghị luận: (0,5) Phân tích nội dung, nghệ thuật trong chín câu thơ đầu bài thơ <i>Vội vàng</i> của Xuân Diệu.	0,5
	b. Đảm bảo bố cục	0,25
	c. Triển khai vấn đề: Mở bài: Giới thiệu tác giả, tác phẩm, vấn đề nghị luận, trích thơ Thân bài: ❖ Cảm nhận chung: ❖ Cảm nhận chi tiết: - Phân tích giá trị nội dung nghệ thuật trong 4 câu thơ đầu: Vẻ đẹp bức tranh thiên nhiên mùa xuân dưới cảm nhận tinh tế của nhà thơ Xuân Diệu. - Phân tích giá trị nội dung nghệ thuật trong 3 câu thơ tiếp: Cách cảm nhận mới mẻ, độc đáo về thời gian: <i>ánh sáng, Mỗi buổi sớm, Tháng giêng...</i> - Phân tích giá trị nội dung nghệ thuật trong 2 câu cuối: Tâm trạng mâu thuẫn nhưng thống nhất trong tâm hồn thi sĩ. - Tiểu kết Kết bài: Đánh giá chung về tác giả, tác phẩm.	0,5 1,5 1,0 0, 25
	d. Sáng tạo: Có cách diễn đạt sáng tạo, thể hiện suy nghĩ mới mẻ, sâu sắc.	0,25
	e. Chính tả, dùng từ, đặt câu: Đảm bảo qui tắc chính tả, dùng từ, đặt câu.	0,25
	TỔNG	10.0

MÃ ĐỀ 112

	Yêu cầu cần đạt	Điểm
ĐỌC HIỂU	1. PTBD chính: Nghị luận	0,5
	2. Theo tác giả đoạn trích: <i>nếu mỗi ngày đều có thể nhìn thấy mặt trời bạn cảm thấy ấm áp và dễ chịu. Nếu một ngày, có người nói với bạn mặt trời sẽ không mọc nữa, bạn cảm thấy sợ hãi và luống cuống.</i>	1,0
	3. Biện pháp tu từ: - Các biện pháp tu từ: + So sánh: “ <i>Bố mẹ cũng giống như mặt trời</i> ” + Đối lập: “ <i>Bố mẹ luôn lặng lẽ ở sau lưng, cho bạn chỗ dựa và sự ấm áp >< nếu một ngày bố mẹ không còn ở đây nữa, cảm giác an toàn quen thuộc cũng lập tức biến mất...</i> ” + Liệt kê: ... - Tác dụng: Các biện pháp tu từ: Đối, Liệt kê, So sánh giúp câu văn tăng sức gợi hình, gợi cảm, cụ thể, cân xứng...; Đồng thời nhấn mạnh vai trò của bố mẹ đối với con cái.	
	4. HS rút ra những thông điệp có ý nghĩa về vai trò của bố mẹ, của gia đình, trách nhiệm của con cái đối với bố mẹ, gia đình,...	0,5
NLXH	Viết đoạn văn khoảng 20 dòng a) <i>Đảm bảo yêu cầu về hình thức đoạn văn</i> Hs có thể trình bày đoạn văn theo cách diễn dịch, quy nạp, tổng – phân - hợp, móc xích hoặc song hành.	0,25
	b) <i>Xác định đúng vấn đề nghị luận: trách nhiệm của mỗi người đối với gia đình.</i>	0,25
	c) <i>Triển khai vấn đề nghị luận:</i> HS có thể lựa chọn các thao tác lập luận phù hợp để triển khai vấn đề nghị luận theo nhiều cách nhưng phải làm rõ quan điểm cá nhân về: trách nhiệm của mỗi người đối với gia đình	
	❖ Gợi ý Phân tích về trách nhiệm của bản thân đối với gia đình: - Trước hết là phải tự hoàn thiện bản thân. - Xây dựng các mối quan hệ với người thân phải đúng mực, chu tất và tròn vẹn. - Giữ gìn truyền thống gia đình. ❖ Liên hệ bản thân, rút ra bài học	1,0
	d) Sáng tạo, dùng từ đặt câu, chính tả.	0,25
NLVH	Phân tích chín câu thơ đầu bài thơ <i>Vội vàng</i> của Xuân Diệu. (Sử dụng đáp án như đề 111)	5,0
TỔNG		10.0

MÃ ĐỀ 113 (ĐỀ HÒA NHẬP)

	Yêu cầu cần đạt	Điểm
ĐỌC HIỂU	1. PTBD chính: Nghị luận	1,0
	2. Theo tác giả đoạn trích: <i>nếu mỗi ngày đều có thể nhìn thấy mặt trời bạn cảm thấy ấm áp và dễ chịu. Nếu một ngày, có người nói với bạn mặt trời sẽ không mọc nữa, bạn cảm thấy sợ hãi và luống cuống.</i>	2,0
	3. Biện pháp tu từ: - Các biện pháp tu từ: + So sánh: “ <i>Bố mẹ cũng giống như mặt trời</i> ” + Đối lập: “ <i>Bố mẹ luôn lặng lẽ ở sau lưng, cho bạn chỗ dựa và sự ấm áp</i> ” >< <i>nếu một ngày bố mẹ không còn ở đây nữa, cảm giác an toàn quen thuộc cũng lập tức biến mất,..</i> ” + Liệt kê: ... - Tác dụng: Các biện pháp tu từ: Đối, Liệt kê, So sánh giúp câu văn tăng sức gợi hình, gợi cảm, cụ thể, cân xứng...; Đồng thời nhấn mạnh vai trò của bố mẹ đối với con cái.	1,0
	4. HS rút ra những thông điệp có ý nghĩa về vai trò của bố mẹ, của gia đình, trách nhiệm của con cái đối với bố mẹ, gia đình,...	2,0
NLXH	Viết đoạn văn khoảng 20 dòng b) <i>Đảm bảo yêu cầu về hình thức đoạn văn</i> Hs có thể trình bày đoạn văn theo cách diễn dịch, quy nạp, tổng – phân - hợp, móc xích hoặc song hành.	0,5
	b) <i>Xác định đúng vấn đề nghị luận: trách nhiệm của mỗi người đối với gia đình.</i>	1,0
	c) <i>Triển khai vấn đề nghị luận:</i> HS có thể lựa chọn các thao tác lập luận phù hợp để triển khai vấn đề nghị luận theo nhiều cách nhưng phải làm rõ quan điểm cá nhân về: trách nhiệm của mỗi người đối với gia đình	2,0
	❖ Gợi ý Phân tích về trách nhiệm của bản thân đối với gia đình: - Trước hết là phải tự hoàn thiện bản thân. - Xây dựng các mối quan hệ với người thân phải đúng mực, chu tất và tròn vẹn. - Giữ gìn truyền thống gia đình. ❖ Liên hệ bản thân, rút ra bài học d) Sáng tạo, dùng từ đặt câu, chính tả.	0,5
TỔNG		10.0

---HẾT---